

Hur hanterar vi foder- och halmbrist

Torkan är väldigt påfrestande och våra grödor påverkas väldigt negativt. För att klara vintersäsongen med halm och foder är det viktigt att planera i tid hur vi kan förebygga brist på bästa sätt. Vi på Skånesemin med hjälp av andra företag i branschen har diskuterat hur man som lantbrukare kan få fram alternativa fodermedel för att inte hamna i en foderbristsituation. Vi vill också slå ett slag för ett utbyte mellan växtodlare och djurbönder.

Inventera redan nu hur mycket foder och halm som finns på gården och hur mycket som behövs för att klara hela stallsäsongen. Det är viktigt att göra analyser så fort fodret är färdigensilerat (ca 4 veckor efter inläggning) för att veta hur många kg torrsubstans fodret innehåller samt hur mycket man kan förvänta sig utav fodret näringsmässigt. Kontakta Skånesemin om ni behöver hjälp, vi kan hjälpa till med både foderinventering och foderanalyser.

Tider som denna är det viktigt att vi alla i den gröna näringen hjälps åt.

Tips på vad som kan göras, både för växtodlare och djurproducenter.

- Hugg och ensilera den lilla andra skörden som finns. När det väl kommer regn växer vallen och det blir en större tredjeskörd än om ni låter det som växer just nu vara kvar. Klöver och axen som finns på fälten nu hämmar tillväxten på vallen.
- Vi uppmanar också alla växtodlingsproducenter att inte hacka halmen i år. Eftersom skörden är eller förväntas bli tidig i år lär det inte vara något problem att lägga halmen på sträng. Det kommer vara gott om tid att pressa innan det är dags för nästa sådd. Att kunna sälja halmen ger dessutom en liten kompensation för den låga spannmålsskörden som förväntas i år. Det finns också ett alternativ att ammoniakbehandla halmen för att få ett högre näringsinnehåll.
- Troligtvis kommer tröskningen påbörjas tidigt i år vilket öppnar möjligheter för att så mellangröda eller även kallat nysådd på fälten. Tänk på att grödan helst ska sås i juli och att det måste bli lite regn för att fröerna ska gro. Det är en risk ekonomiskt men kan ge bra utdelning om det kommer regn senare i sommar.
- Sorter som kan vara aktuella:
 - **Westerwoldiskt rajgräs** är snabbetablerat och har hög tillväxthastighet. Gödslingbehovet är ca 50 kg. Den ska skördas innan det blir vippor för då har den hög smaklighet och proteinhalt. Den är också lättensilerad.
 - **Italienskt rajgräs** kan sås in på bete och har samma egenskaper som Westerwoldiskt rajgräs. Rajgräs behöver ungefär 40-50 kg kväve/ha och månad för att producera optimalt. De fortsätter växa till temperaturen är 5 grader.
 - **Sudangräs** är näringskrävande men ger måttlig kvalitet och har hög avkastning även under varma och torra perioder. Med nuvarande vattenbrist behöver den dock bevattning vid sådd. Fungerar bra att lagra i plansilo och skördas 60-65 dagar efter sådd.

- **Persisk klöver** avkastar mest och på kortast tid utav klöversorterna. **Blodklöver** kan blandas in för den klarar sig längre på hösten och har dessutom ett bra fodervärde. Dessa kan lagras både i plansilo och rundbal.
- **Fodermärgkål och oljerättika** har samma förutsättningar som Raps. Det är för dem som inte har raps i växtföljden sedan innan. Finns risk för klumprotsjuka annars. För att så fodermärgkål behövs ca 6-8kg/ha. Det är en snabbväxande gröda. Oljerätta behöver 10-25hg/ha vid sådd.
- **Vårkorn, havre och vårvete** till helsäd. Det är väl beprövat foder till nötkreatur. Man sår in ca 250kg/ha och kvävebehovet är 50kgN/ha.
- **Råg** kan också sås in och skördas i maj nästa år.
- **Gräsfrö** kan gödslas efter tröskning med 55-65 kg kväve och sedan kan återväxten skördas. Detta gynnar både växtodlaren som slipper putsa återväxten och djurproducenten som får foder till sina djur.
- **Betblast** är också något som kan användas som foder till idisslare. Den är energirik och kan förhöja fetthalten i mjölken. Det innehåller lite fiber och mycket kalium och ska inte ges i för stor mängd.
- Kontakta FoodHill och/eller Findus som odlar och skördar **konservärter**. Blasten och skidan kan läggas på sträng istället för att hackas och sedan ensileras.
- Plöj inte upp gamla vallar för det är inte säkert att årets insädd kommer klara sig till nästa säsong.
- Boka spån och torv så ni säkert får den mängd ni behöver.

Sidor som kan användas av lantbrukare för att få kontakt med varandra om foder och halm:

- www.proteintipset.se
- [www.facebook.se](https://www.facebook.com/spannmalsbonderna) – spannmålsbönderna, foder/ensilage/hö/halm/betesmark, Foderhjälpen 2018.
- www.blocket.se
- www.godning.se

Vid frågor och funderingar kan ni kontakta oss på Skånesemin, 0415-195 00

Vi önskar er lycka till! Vi uppmanar er att planera redan nu för att undvika stora problem längre fram.

Med vänliga hälsningar

skånesemin

